

ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทย เมื่อจีนตัดสินใจปล่อยให้ค่าเงินหยวนเคลื่อนไหวได้อย่างยืดหยุ่นมากขึ้น

หลังจากที่จีนเข้าร่วมเป็นสมาชิก WTO ในปี 2545 โอกาสทางการค้าขายระหว่างประเทศของจีนสูงขึ้นซึ่งแสดงออกจากมูลค่าส่งออกโดยรวมของจีนที่มีอัตราการเติบโตอย่างก้าวกระโดดจาก 6.89% ในปี 2544 เป็น 22.24% ในปี 2545 (ดังตารางที่ 1) ซึ่งหมายรวมถึงตลาดหลักของการส่งออกของจีนปรับตัวสูงขึ้นด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็น สหรัฐอเมริกา ฮองกง เกาหลีใต้ และเยอรมนี ด้วยผลที่มีการส่งออกค่อนข้างมากดังกล่าว เกิดจากการที่ผู้ลงทุนต่างชาติเล็งเห็นถึงการเข้ามาดำเนินกิจกรรมการผลิตและลงทุน เพื่อใช้จีนเป็นฐานการผลิตส่งออกและขายในประเทศจีนเอง นอกจากการค้าขายสินค้าจากการส่งออกที่มีมากขึ้นแล้วนั้น การเปิดเสรีทางการเงินในประเทศจีนก็มีมากขึ้นตามไปด้วย และอัตราแลกเปลี่ยนของเงินที่มักจะอ่อนค่าค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค เพื่อเอื้ออำนวยต่อการส่งออกและส่งผลดีในแง่ของความสามารถในการแข่งขันโดยเฉพาะด้านราคาที่มีลักษณะค่อนข้างถูกเมื่อเทียบกับสินค้าชนิดเดียวกันของประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค ส่งผลกระทบต่อเนื้อกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญอย่างสหรัฐอเมริกา และหลายประเทศในยุโรปที่ประสบการขาดดุลการค้ากับจีนสูง มองว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินหยวนของจีนน่าจะปรับอยู่ระดับที่เหมาะสมกว่าที่เป็นอยู่ หลังจากการตรึงค่าเงินหยวนต่อดอลลาร์ไว้ตั้งแต่กรกฎาคม 2551

ตารางที่ 1 มูลค่าการส่งออกโดยรวมของจีนไปยังตลาดส่งออกหลัก 5 อันดับแรกและอัตราการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (%) ตั้งแต่ปี 2543-2552

	ปี	World	United States	Hong Kong	Japan	Korea South	Germany
มูลค่าส่งออกของจีน (หน่วย: พันล้านเหรียญสหรัฐ)	2543	249.24	52.14	44.53	41.61	11.29	9.28
	2544	266.40	54.28	46.49	45.05	12.52	9.75
	2545	325.64	69.96	58.48	48.48	15.51	11.38
	2546	438.47	92.51	76.32	59.45	20.10	17.45
	2547	593.65	124.97	101.13	73.54	27.81	23.75
	2548	762.33	162.94	124.50	84.10	35.12	32.54
	2549	969.32	203.52	155.43	91.77	44.56	40.30
	2550	1,218.16	232.76	184.29	102.12	56.13	48.73
	2551	1,428.87	252.33	190.77	116.18	73.91	59.19

	ปี	World	United States	Hong Kong	Japan	Korea South	Germany
	2552	1,202.05	220.71	166.11	97.21	53.63	49.93
%อัตราการเปลี่ยนแปลง	2544	6.89	4.09	4.41	8.26	10.97	5.13
เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน	2545	22.24	28.89	25.79	7.62	23.82	16.68
	2546	34.65	32.23	30.51	22.63	29.64	53.28
	2547	35.39	35.09	32.50	23.69	38.32	36.15
	2548	28.41	30.38	23.12	14.36	26.28	36.97
	2549	27.15	24.90	24.84	9.13	26.88	23.87
	2550	25.67	14.37	18.56	11.27	25.97	20.91
	2551	17.30	8.41	3.52	13.77	31.67	21.47
	2552	-15.87	-12.53	-12.93	-16.33	-27.43	-15.64

ที่มา: Global Trade Atlas, กรกฎาคม 2553

ต่อมา ในช่วงปลายเดือนมิถุนายน 2553 ธนาคารกลางจีนตัดสินใจปล่อยให้เงินหยวนเคลื่อนไหวได้อย่างยืดหยุ่นมากขึ้น โดยที่การขยับของค่าเงินหยวนน่าจะเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป ธนาคารกลางของจีน (The People's Bank of China) ประกาศเพิ่มความยืดหยุ่นของการเปลี่ยนแปลงค่าเงินหยวนของจีน โดยให้ขยับได้ +/- 0.5% จากค่ากลาง (central parity) ในแต่ละวัน อย่างไรก็ตาม ธนาคารกลางของจีนประกาศว่าจะดูแลค่าเงินไม่ให้เคลื่อนไหวอย่างรุนแรง (excessive moves) มากนัก ซึ่งเป็นไปว่าจะส่งผลกระทบต่อระบบอัตราแลกเปลี่ยนในภูมิภาคเอเชีย และคู่ค้าสำคัญของจีน รวมถึงอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องที่จีนเป็นห่วงโซ่อุปทานสำคัญของอุตสาหกรรมการผลิต โดยเฉพาะไทยซึ่งมีอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อส่งออกไปยังประเทศจีนค่อนข้างสูงก็เป็นอีกหนึ่งในห่วงโซ่อุปทาน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ มีทั้งการผลิตเพื่อส่งจำหน่ายและนำเข้าจากจีนเพื่อเป็นส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูปต่อไป

ความเชื่อมโยงกันของอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์สามารถสะท้อนออกมาในรูปของมูลค่าการส่งออกดังจะเห็นได้จากตารางที่ 2 ที่มีการส่งออกจากจีนมายังไทยในกลุ่มของส่วนประกอบ ชิ้นส่วน และอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ซึ่งมีมูลค่าส่งออกของจีนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี จึงไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าการเชื่อมโยงดังกล่าวสอดคล้องประสานกันกันภาคเศรษฐกิจทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับการค้าขาย และภาคการเงิน และเป็นที่เข้าใจตรงกันว่าผลกระทบนั้นเชื่อมโยงเป็นลูกโซ่จากคู่ค้าหลักมายังคู่ค้าลำดับรองๆ ในห่วงโซ่อุปทานด้วย เช่น ประเทศในอาเซียน

อย่างไทย เป็นต้น โดยเฉพาะในปี 2553 ที่จีนส่งสัญญาณที่จะปรับค่าเงินหยวนให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ตามการปรับตัวของเศรษฐกิจจีนและประเทศคู่ค้าหลัก

ตารางที่ 2 การค้าระหว่างประเทศของสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างประเทศจีนและไทยตั้งแต่ปี 2543 – 2552 ในกลุ่มสินค้าที่มีการส่งออกจากจีนเป็นอันดับแรกๆ

Commodity	8471	8415	8418	8517	8501	8542
Description	Automatic Data Process Machines; Magnet Reader Etc	Air Conditioning Machines (Temp & Hum Change)	Refrigerators, Freezers Etc; Heat Pumps	Electric Apparatus For Line Telephony Etc, Parts	Electric Motors And Generators (No Sets)	Electronic Integrated Circuits & Micro assembly, Pts
	กลุ่มเครื่องประมวลผล ข้อมูลอัตโนมัติ	กลุ่มเครื่องปรับอากาศฯ	ตู้เย็น ตู้แช่แข็ง และเครื่องอุปกรณ์อื่น ๆ สำหรับทำความเย็นฯ	กลุ่มเครื่องโทรศัพท์รวมถึงเครื่องโทรศัพท์สำหรับเครือข่ายเซลลูลาร์ฯ	มอเตอร์ไฟฟ้า และเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	วงจรรวมที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์
มูลค่าส่งออกของจีน (หน่วย: พันล้านเหรียญสหรัฐ)						
2543	25.97	2.76	1.51	21.49	26.58	66.27
2544	40.80	5.30	4.22	47.91	32.73	30.35
2545	52.35	9.74	7.36	33.72	38.41	37.77
2546	104.55	18.13	8.05	50.62	45.29	43.20
2547	182.12	41.30	15.54	129.80	84.15	77.39
2548	299.94	52.95	23.48	160.80	95.94	138.65
2549	384.88	61.54	37.38	231.70	120.80	110.55
2550	448.57	62.74	49.25	673.10	166.36	58.37
2551	638.40	71.44	57.22	745.80	212.28	86.32
2552	729.86	64.59	36.67	570.80	174.95	149.78
%อัตราการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน						
2544	57.12	91.75	180.40	122.9	23.13	-54.20
2545	28.31	83.92	74.30	-29.60	17.36	24.45
2546	99.71	86.10	9.46	50.12	17.92	14.38
2547	74.20	127.70	92.89	156.5	85.81	79.12
2548	64.69	28.22	51.13	23.88	14.01	79.16
2549	28.32	16.21	59.19	44.11	25.91	-20.27

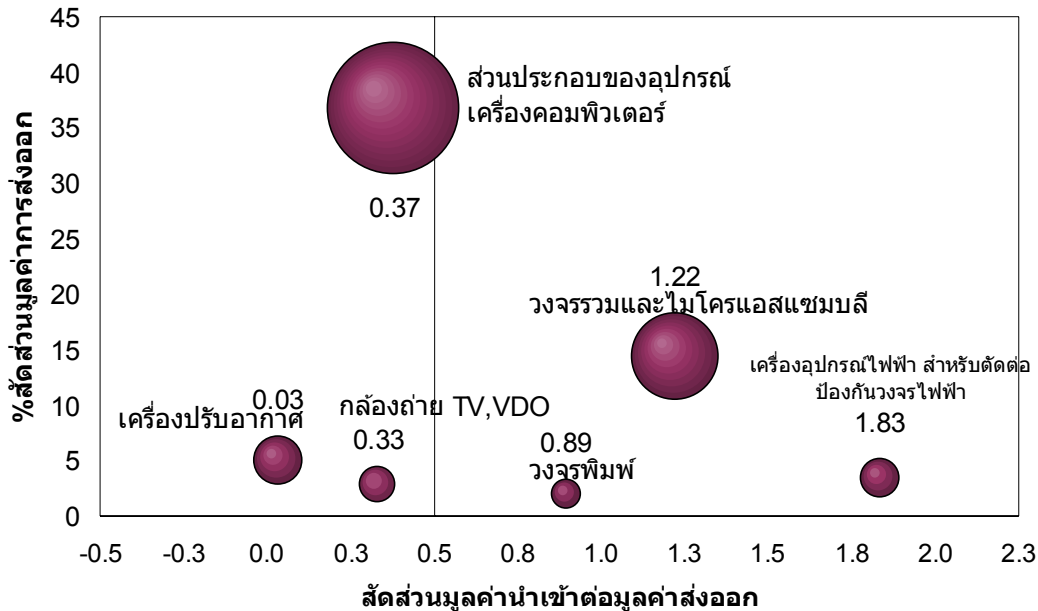
Commodity	8471	8415	8418	8517	8501	8542
Description	Automatic Data Process Machines; Magnet Reader Etc	Air Conditioning Machines (Temp & Hum Change)	Refrigerators, Freezers Etc; Heat Pumps	Electric Apparatus For Line Telephony Etc, Parts	Electric Motors And Generators (No Sets)	Electronic Integrated Circuits & Micro assembly, Pts
	กลุ่ม เครื่องประมวล ผล ข้อมูล อัตโนมัติ	กลุ่ม เครื่องปรับอากาศฯ	ตู้เย็น ตู้แช่แข็ง และ เครื่องอุปกรณ์อื่น ๆ สำหรับทำความเย็นฯ	กลุ่มเครื่องโทรศัพท์รวมถึง เครื่องโทรศัพท์สำหรับ เครือข่ายเซลลูลาร์ฯ	มอเตอร์ไฟฟ้า และเครื่อง กำเนิดไฟฟ้า	วงจรรวมที่ใช้ในทาง อิเล็กทรอนิกส์
2550	16.55	1.95	31.77	190.4	37.72	-47.20
2551	42.32	13.87	16.17	10.80	27.60	47.88
2552	14.33	-9.59	-35.90	-23.50	-17.59	73.52

ที่มา: Global Trade Atlas, กรกฎาคม 2553

ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้งในแง่ของตัวเลขทางมหภาคและอุตสาหกรรมจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ กล่าวคือ ผลกระทบต่อค่าเงินในภูมิภาค อาจจะมีลักษณะการแข็งค่าตามกันไป เนื่องจากการพึ่งพาเศรษฐกิจจีนดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น และการพึ่งพากันเองในภูมิภาคเอเชียด้วยกันเอง ผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และการลงทุนของไทย อาจจะมีการขาดดุลที่น้อยลงหรือไม่ขาดดุลในที่สุด และไทยอาจเป็นเป้าหมายหนึ่งในการย้ายฐานการผลิตจากจีน ทั้งนี้ ยังมีประเทศที่เป็นเป้าหมายอื่นๆ เช่น เวียดนาม ลาว กัมพูชา และพม่า น่าจะได้รับอานิสงค์ดังกล่าวด้วยเช่นกัน ในทางกลับกัน จีนเป็นประเทศที่มีเงินทุนสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูงที่สุดประเทศหนึ่ง กลับต้องหันมาปรับกลยุทธ์การลงทุนของจีนใหม่เพื่อการลงทุนในต่างประเทศแทนที่จะเป็นฝ่ายตั้งรับการลงทุนจากต่างประเทศแทน

สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์นั้น หากเมื่อค่าเงินของจีนมีความแข็งค่าขึ้น และค่าเงินบาทไทยแข็งค่าตามค่าเงินของจีน อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์จะได้รับประโยชน์จากการที่ไทยมีมูลค่านำเข้าอุปกรณ์ ชิ้นส่วน และส่วนประกอบเข้ามาในไทยค่อนข้างสูง โดยที่สัดส่วนมูลค่าการส่งออกของไทยค่อนข้างสูงด้วยเช่นกัน โดยพิจารณาจากมูลค่าการนำเข้าโดยรวมมีใช้มูลค่านำเข้าจากจีนเพียงอย่างเดียว

ภาพที่ 1 เปรียบเทียบร้อยละของสัดส่วนมูลค่าการส่งออก (แกน Y) และสัดส่วนมูลค่านำเข้าต่อมูลค่าการส่งออก (แกน X) ของสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุด 3 อันดับแรกของเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

จากภาพที่ 1 ผลិតภัณฑ์ส่งออกที่จะได้ประโยชน์จากการที่ค่าเงินบาทเกิดการแข็งค่าขึ้นตามค่าเงินในภูมิภาค ได้แก่ วงจรรวมและไมโครแอสเซมบลี เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับตัดต่อป้องกันวงจรไฟฟ้าฯ และวงจรพิมพ์ โดยที่มีมูลค่าการนำเข้ามากกว่า 50% เมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกของผลิตภัณฑ์นั้น ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวทั้ง 3 เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูปทั้งสิ้น ซึ่งทำให้ต้นทุนลดน้อยลงและได้รับมูลค่าส่วนต่างมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม การเตรียมพร้อมที่อาจจะเกิดขึ้นได้จากการผันผวนของค่าเงินในภูมิภาค รวมถึงค่าเงินบาทของไทย เป็นสิ่งที่พึงระมัดระวัง จึงน่าจะพิจารณา การประกันค่าเงินกับธนาคารพาณิชย์ในอัตราที่ผู้ส่งออกได้ประโยชน์และก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจส่งออกในระยะสั้นที่มีความผันผวนตลอดเวลา